

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/108/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614010381
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1614010381.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a sudcov JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovanej F. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b / Tr. zákona o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T 104/2014 zo dňa 15.06.2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. mája 2016 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sa obžalovaná

F. B., I.. XX.XX.XXXX O. Z., G. Z. E. O.,
W. U. Č.. XXX/X

podľa § 285 písm. f/ Tr. priadku s použitím § 86 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Malacky zo dňa 27.10.2014 sp. zn. 1Pv 358/14 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b / Tr. zákona na skutkovom základe, že

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Malacky zo dňa 27.10.2014 sp.zn. 1Pv 358/14 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na skutkovom základe, že v mieste svojho trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiavala v období od mesiaca máj 2013 až doposiaľ, si riadne a včas neplnila svoju vyživovaciu povinnosť na svoje deti F. X., I.. XX.XX.XXXX, X. X., I.. XX.XX.XXXX F. X. B., I.. XX.XX.XXXX, hoci jej táto povinnosť vyplýva z § 62 a nasl. Zákona o rodine a taktiež jej bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu v Malackách zo dňa 15.12.2011 pod sp.zn. 8P/386/2010, právoplatným 28.01.2012, ktorým bola zaviazaná prispievať na výživu F. sumou 60,- € a X. v sume 40,-€, a v zmysle rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 25.08.2011, sp.zn. 8P/393/2010, právoplatným 04.10.2011 na syna X. sumou 90,-€, u všetkých detí vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky V. B., I.. XX.XX.XXXX, Z. E. O., B. I.. Č.. XXX/X, pričom v zmysle predbežnej otázky podľa § 7 ods. 1 Tr. por., jej bola pre potreby trestného konania určená vyživovacia povinnosť na všetky tri deti F. X., I.. XX.XX.XXXX, X. X., I.. XX.XX.XXXX F. X. B., I.. XX.XX.XXXX, rovnako sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona platného v danom čase, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky V. B., I.. XX.XX.XXXX, Z. E. O., B. I.. Č. XXX/X, pričom s výnimkou úhrad zo strany povinnej vo výške 260,-€ celkovo v roku 2013, sumou 100,-€ v roku 2014, jej takto vznikol za uvedené obdobie dlh na bežnom výživnom vo výške 1.671,87€, pričom v rozhodujúcom období nebola evidovaná v evidencii uchádzačov zamestnania, a od apríla 2013 do októbra 2013, bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, pretože zanikla trestnosť činu.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 15.06.2015 sp. zn. 2T 104/2014 bola obžalovaná F. B. uznaná vinnou z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že v mieste svojho trvalého bydliska a všade tam, kde sa zdržiavala v období od mesiaca máj 2013 až doposiaľ, si riadne a včas neplnila svoju vyživovaciu povinnosť na svoje deti F. X., nar. XX.XX.XXXX, X. X., nar. XX.XX.XXXX a X. B., nar. XX.XX.XXXX, hoci jej táto povinnosť vyplýva z § 62 a nasl. Zákona o rodine a taktiež jej bola deklarovaná rozsudkom Okresného súdu v Malackách zo dňa 15.12.2011, po č.k. 8P/386/2010, právoplatný dňa 28.01.2012, ktorým bola zaviazaná prispievať na výživu F. sumou 60,-€, X. sumou 40,-€ a v zmysle rozsudku T. súdu Malacky zo dňa 25.08.2011, č.k. 8P/393/2010, právoplatným dňa 04.10.2011 na syna X. sumou 90,-€, u všetkých detí vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. O., B. nám. Č. XXX/X, pričom v zmysle predbežnej otázky podľa § 7 ods. 1 tr. poriadku, jej bola pre potreby trestného konania určená vyživovacia povinnosť na všetky tri deti F. X., nar. XX.XX.XXXX, X. X., nar. XX.XX.XXXX a X. B., nar. XX.XX.XXXX, rovnako sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona platného v danom čase, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám starej matky V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. O., B. nám. Č. XXX/X, pričom s výnimkou úhrad zo strany povinnej vo výške 260,-€ celkovo v roku 2013, sumou 100,-€ v roku 2014, jej takto vznikol za uvedené obdobie dlh na bežnom výživnom vo výške 1.671,87€, pričom v rozhodujúcom období nebola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie, a od apríla 2013 do októbra 2013 bola poberateľkou v hmotnej núdzi.

Za to jej bol podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 3, § 49 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd obžalovanú pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote uvedenej v § 309 ods. 1 Tr. poriadku odvolanie obžalovaná. Napriek opakovanej výzve zo strany súdu prvého stupňa obžalovaná podané odvolanie bližšie neodôvodnila.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obžalovaná F. B. uviedla, že trvá na podanom odvolaní a to z dôvodu, že dlžné výživné postupne svojej matke zaplatila. Najskôr išlo o čiastku 1.500,-€, ktoré jej odovzdala osobne priamo do rúk, keď ju navštívila. Zvyšok dlžnej sumy zaplatila približne v mesiaci december 2015, takisto do rúk svojej matky V. B..

Odvolaciemu súdu bolo V. B. doručené čestné prehlásenie, z ktorého vyplýva, že dlžná suma vo výške 1.671,87€ bola zaplatená obžalovanou v dvoch splátkach, po 1.500,-€ a 200,-€ v mesiaci december 2015.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry navrhla odvolaciemu súdu oslobodiť obžalovanú spod obžaloby postupom podľa § 285 písm. f/ Tr. poriadku, vzhľadom k tomu, že zaplatením dlžného výživného zanikla trestnosť činu.

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, prihliadal len v tom prípade, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V zmysle ustanovenia § 2 odsek 19 Tr. poriadku, pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Tak, ako už bolo naznačené v odôvodnení tohto rozhodnutia okrem dôkazov, ktoré boli vykonané na súde prvého stupňa, vzal odvolací súd do úvahy aj dôkazy, ktoré boli v súlade s ustanovením § 326 ods. 5 Tr. poriadku vykonané pred odvolacím súdom a z ktorých vyplynuli podstatné závery pre rozhodnutie súdu o vine.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že na obvinenú F. B. bola dňa 28.10.2014 podaná obžaloba pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b / Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe Okresnej prokuratúry Malacky zo dňa 27.10.2014 sp.zn. 1Pv 358/14/1106.

V prejednávanej trestnej veci vykonal súd prvého stupňa dokazovanie výsluchom obžalovanej, prečítaním výpovede svedkyne V. B. a prečítaním listinných dôkazov, najmä rodných listov maloletých detí, potvrdení o návšteve školy a rozsudkov o určení vyživovacej povinnosti. Z výpovede obžalovanej ako aj jej matky V. B. súd prvého stupňa vyvodil správny záver o tom, že si obžalovaná F. B. neplnila svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť na maloleté deti F. X., X. X. a X. B.. Obžalovaná v celom rozsahu spáchanie skutku doznala a oľutovala ho, bližšie sa k okolnostiam skutku nevyjadřila. Z výpovede V. B. je možné zistiť, že všetky tri maloleté deti boli zverené do jej výchovy, stará sa o deti od malička, prípadne dcére s ich starostlivosťou od malička pomáhala. Rozhodnutiami okresného súdu Malacky sp.zn. 8P/393/2010 a 8P/386/2010 bolo stanovené aj výživné na maloleté deti, konkrétne obžalovaná bola zaviazaná platiť výživné vo výške 90,- € na syna X., 60,-€ na dcéru F. a 40,-€ na dcéru X.. Obžalovaná si svoju vyživovaciu povinnosť neplnila aj v minulosti, čo bolo dôvodom podávania trestného oznámenia zo strany starej matky detí a obžalovaná bola už jedenkrát stíhaná za zanedbanie povinnej výživy. Nakoľko predchádzajúci dlh na výživnom vyrovnala, bola súdom oslobodená. Opätovne si vyživovaciu povinnosť riadne neplnila od mesiaca máj 2013. V niektorých mesiacoch čiastočne prispela na výživné a svedkyňa V. B. konkretizovala jednotlivé platby a príslušné mesiace v období od mája 2013 do mesiaca jún 2014. Okrem toho bolo zistené, že obžalovaná sa o svoje deti zaujíma iba sporadicky, iba občas deťom prinesie nejaké sladkosti, prípadne zabezpečí nejaké potraviny alebo prášky na pranie. Svedkyňa V. B. zabezpečuje deťom komplexne celú starostlivosť vrátane návštev lekárov, financovanie mimoškolských aktivít. Napriek obmedzeným finančným možnostiam sa snaží deťom poskytnúť všetko čo je nevyhnutné a vynahradiť to, v čom ich zanedbávajú vlastní rodičia.

Dokazovanie vo veci bolo pred odvolacím súdom doplnené výsluchom svedkyne V. B., ktorá svojou výpoveďou potvrdila, že obžalovaná jej osobne odovzdala 1.500,-€ z titulu dlžného výživného a prejavila ochotu uhradiť aj zvyšok dlhu na dlžnom výživnom. S maloletými deťmi žije svedkyňa v rodinnom dome a na príľahlom pozemku majú deti dostatok priestoru na hru, zábavu a oddych. Občas im nie je schopná zabezpečiť napr. dostatok ovocia alebo sladkostí, avšak nie je možné povedať, že by deti trpeli núdzou. U maloletého X. B. došlo aj k zlepšeniu jeho zdravotného stavu, nakoľko sa podarilo vyliečiť ho zo žltacky typu C, ktorou od narodenia trpel. Svedkyňa čiastočne pomáha aj najstaršia dcéra žijúca v zahraničí, ktorá ju finančne podporuje. Na matku maloletých detí viackrát apelovala, aby sa vrátila domov a poskytla aj ona sama deťom osobnú starostlivosť.

Svedkyňa V. B. doručila pred termínom verejného zasadnutia dňa 24.05.2016 odvolaciemu súdu originál čestného prehlásenia podpísaného obžalovanou a svedkyňou, z ktorého vyplýva, že obžalovaná F. B. zaplatila svedkyňi sumu 1.500,-€ a 200,-€ približne v mesiaci december 2015. Zaplatením tejto čiastky si obžalovaná vyrovnala svoj dlh na výživnom. Podpisy obžalovanej aj svedkyne na čestnom prehlásení boli úradne overené.

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej časti a potvrdzuje to svojou výpoveďou aj stará matka maloletých detí, ku dňu vyhlásenia prvostupňového rozsudku bol dlh na výživnom ustálený sumou 1.671,87€, za obdobie od mesiaca máj 2013 do mesiaca máj 2015, ktorú bola obžalovaná zaviazaná uhradiť. Pri ustálení tejto čiastky boli súdom prvého stupňa správne zohľadnené nepravidelné platby, ktoré obžalovaná uskutočnila v mesiacoch máj až september 2013 spolu vo výške 260,-€ a v mesiacoch január, máj a jún 2014 vo výške 160,-€. Tak ako to vyplýva z podanej obžaloby a tiež z prvostupňového rozsudku, výška výživného na všetky tri maloleté deti bola postupom podľa § 7 ods. 1 Tr. poriadku určená sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona účinného v danom čase. Súd prvého stupňa tak vychádzal z mesačnej sumy 27,12€, čo predstavuje 30% zo sumy životného minima 90,42€. Ide o obligatórnu minimálnu výšku výživného, ktorú je obžalovaná povinná platiť podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, súčasne však ide o sumu nižšiu v porovnaní s výškou výživného stanovenou v civilnom konaní. V rámci odvolacieho konania však nebolo možné uvažovať o zvýšení tejto sumy, nakoľko vo veci bolo podané odvolanie iba obžalovanou, čo vylučuje zmeny v jej neprospech.

Odvolací súd mal za dostatočne preukázané, že suma 1671,87€, stanovená prvostupňovým rozsudkom, bola ku dňu vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu zaplatená. Ohraničenie doby páchania prečinu zanedbania povinnej výživy bolo pri rozhodovaní o odvolaní stanovené momentom vyhlásenia rozsudku súdu prvého stupňa a k tomuto dátumu bola stanovená aj výška dlžného výživného. Tento záver sa opiera o stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 102/2010, prijaté dňa 06.12.2010, v zmysle ktorého ak obžalovaný pokračuje v zavinenom neplnení vyživovacej povinnosti v zmysle § 207 Tr. zákona aj po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa a odvolacie konanie prebieha len na základe odvolania podaného obžalovaným, nemôže odvolací súd aplikovať § 122 ods. 13 Tr. zákona (veta druhá). Došlo by tým k porušeniu zákazu reformatio in peius, ako zásady spravodlivého procesu vyjadrenej v § 322 ods. 3 Tr. poriadku, veta druhá.

Podľa § 86 písm. a/ Tr. zákona trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

Podľa § 285 ods. 1 písm. f/ Tr. poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak f) trestnosť činu zanikla.

Odvolací súd sa zaoberal aj otázkou, či neplatenie výživného obžalovanou nemalo trvalo nepriaznivé následky vo vzťahu k maloletým deťom. Bolo zistené, že napriek skromným sociálnym pomerom dokázala stará matka maloletých detí s podporou iných blízkych členov rodiny, pokryť všetky nevyhnutné náklady na výživu detí, na zabezpečenie školských potrieb, sprostredkovať potrebnú zdravotnú starostlivosť, financovať ich mimoškolské aktivity a podobne.

Vzhľadom k tomu, že boli splnené podmienky uvedené v citovaných zákonných ustanoveniach, krajský súd postupoval v zmysle 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku a s použitím § 285 písm. f/ Tr. poriadku F. Paradiovú spod obžaloby oslobodil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.